

Zpráva z mapování klimatu 2026

Samostatné mateřské školy zřizované MČ Brno-sever

Ve druhém pololetí školního roku 2025/26 probíhalo orientační mapování klimatu základních a mateřských škol na městské části Brno-sever. Průzkum probíhal formou anonymních dotazníků, které se zaměřovaly na různé aspekty klimatu školy, jako je prostředí a zázemí, kolektiv, vztahy a komunikace, motivace a seberealizace, průběh a podmínky výuky, bezpečí, podpora a spokojenost.

V mateřských školách byli osloveni jednak pedagogičtí a provozní zaměstnanci, jednak rodiče a další zákonní zástupci dětí. Každé z oslovených skupin byl administrován samostatný dotazník se srovnatelně zaměřenými, ale specificky formulovanými položkami (tak, aby byly pro každou skupinu relevantní a srozumitelné). Většina položek každé z variant dotazníku umožňuje vyjádření na škálách, a tedy i zobrazení formou grafů, jejichž uspořádání zachycuje počty a procentuální rozložení odpovědí. Barevné zpracování má umožnit dobrou intuitivní orientaci: zelená barva znamená souhlas či spokojenost, modrá neutrální odpověď, oranžová a červená nesouhlas nebo nespokojenost. Grafy pro všechny položky a pro každou skupinu zvlášť jsou součástí samostatných souborů, poskytnutých školám i zřizovateli jako podklad k validizaci a konzultacím výsledků.

Další součástí dotazníků byly otevřené otázky, umožňující připojit konkrétnější komentáře, informace, co respondenti na škole oceňují, i náměty na to, co a jak by si naopak přáli změnit nebo zlepšit. Výčty těchto odpovědí jsou rovněž součástí výsledkových souborů. Kompletní přehled výpovědí slouží především samotné škole jako zdroj námětů pro další práci a komunikaci, je k dispozici i zřizovateli a v případě potřeby dalším institucionálním partnerům (např. ČŠI).

Formě anonymní ankety vždy odpovídá orientační povaha výsledků. Každá škola má své specifické podmínky a není možné tvořit např. žebříček kvality. Cílem šetření je identifikace potřeb a nedílnou součástí procesu je konzultace s vedením škol. Při interpretaci je třeba brát v potaz také míru návratnosti dotazníků.

Šetření proběhlo také ve všech jedenácti samostatných mateřských školách na Brně-severu, tj., v MŠ Bieblova, MŠ Brechtova, MŠ Černopolní, MŠ Dohnalova a Síčka, MŠ Jugoslávská, MŠ Kohoutova, MŠ Marie Majerové, MŠ nám. SNP, MŠ Slavičkova, MŠ Šrámkova a MŠ Tišnovská. Níže přikládáme shrnutí hlavních zjištění z anket pro rodiče a pro zaměstnance.

Výsledková část

Poznámka k návratnosti a ke způsobu interpretace výsledků

Mapování klimatu probíhá v posledních letech podruhé a není tedy běžně využívanou součástí evaluace a autoevaluace škol. Na povaze výsledků se mohou vedle zkušenosti odrážet očekávání, osobní preference i obavy respondentů, stejně jako aktuální situace (rekonstrukce, nedávná změna vedení apod.). Veškeré výsledky je potřeba interpretovat jako vstupní údaje pro další diskusi spíše než jako finální výstup. V tomto smyslu proběhlo společné setkání zástupkyň vedení mateřských škol, zpracovatele a zřizovatele. Preferovaným způsobem interpretace je identifikace potřeb, které lze ošetřit v rámci pracovišť i ve spolupráci se zřizovatelem a případně dalšími stranami, témat pro komunikaci v rámci kolektivu zaměstnanců i s rodiči dětí.

Návratnost dotazníků byla u obou hlavních skupin celkově uspokojivá, je však odlišná u jednotlivých pracovišť. V případě pedagožek/pedagogů (a ještě více u nepedagogických zaměstnanců) je třeba mít na zřeteli, že pracovní kolektivy jsou zpravidla menší až malé, s čímž mohou jednak souviset obavy o zachování anonymity šetření a lze očekávat spíše sociálně žádoucí odpovědi, jednak i minoritně zastoupený názor ovlivní snadněji celkový výsledek pro pracoviště. Výsledky proto prezentujeme pro celý soubor. Orientační analýzu po pracovištích umožňují až výsledky dotazování rodičů a zákonných zástupců.

škola	děti	návrat	%	pedagogové	asistenti	návrat	%	provozní	návrat.	%
MŠ Bieblova	95	26	27,4%	8	3	8	72,7%	4	3	75,0%
MŠ Brechtova	105	32	30,5%	11	3	8	57,1%	7	4	57,1%
MŠ Černopolní	67	36	53,7%	5	1	5	83,3%	5	5	100,0%
MŠ Jugoslávská	50	17	34,0%	4	2	4	66,7%	2	2	100,0%
MŠ Kohoutova	63	17	27,0%	6	0	4	66,7%	4	4	100,0%
MŠ Marie Majerové	35	12	34,3%	4	2	2	33,3%	1	1	100,0%
MŠ nám. SNP	72	25	34,7%	5	1	3	50,0%	3	1	33,3%
MŠ Slavičkova	111	65	58,6%	11	4	7	46,7%	7	5	71,4%
MŠ Šrámkova	65	13	20,0%	6	3	6	66,7%	5	3	60,0%
MŠ Síčka + MŠ Dohnalova	120	39	32,5%	10	3	10	76,9%	6	5	83,3%
MŠ Tišnovská	128	17	13,3%	12	4	1	6,3%	8	0	0,0%
celkem	911	299	32,8%	82	26	58	56,9%	52	33	70,9%

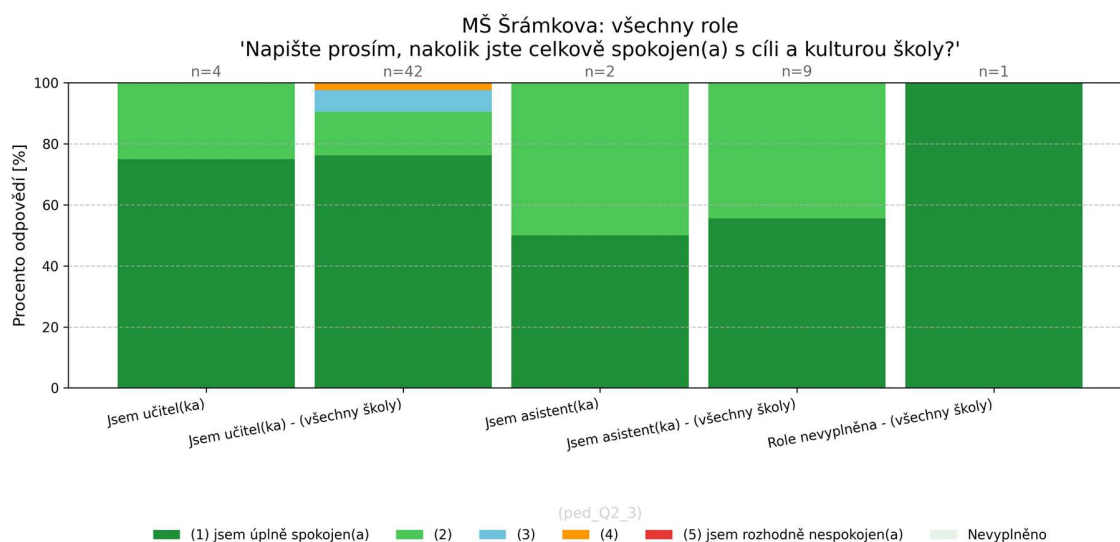
MŠ z pohledu pedagožek a pedagogů

Vzhledem k malé početnosti pracovních kolektivů a různé návratnosti prezentujeme tuto část výsledků pro celou skupinu s upozorněním na případy, kde se objevují specifické výpovědi na některých pracovištích. O specifických výsledcích je vedení těchto škol informováno a samostatně nebo ve spolupráci se zřizovatelem na situaci reaguje.

Grafická znázornění výsledků slouží jako ilustrační a jsou vybírána napříč souborem mateřských škol.

Respondentky z řad pedagožek a asistentek napříč mateřskými školami vyjádřily přesvědčení, že je práce v mateřské škole plně (přibližně ¾) nebo alespoň částečně (až 90 %) naplňuje. Rezervy připouštějí obecně spíše asistentky (poměr zcela a spíše spokojených je 50:50), ve dvou školách

vyjádřily některé z pedagožek i neutrální postoj. Celková spokojenost úzce souvisí s vnímáním atmosféry školy, souladem s cíli a kulturou školy, s hodnocením podpory, vlastní úspěšnosti a s přítomností překážek. S atmosférou školy projevilo úplnou spokojenost 70 % respondentek (a alespoň částečnou až 95 %). Také s cíli a kulturou školy se ztotožňují $\frac{3}{4}$ respondentek zcela a 90 % alespoň částečně; neutrální a nesouhlasné odpovědi se objevují ve dvou školách – v obou případech se jedná o kolektivy, které v polední době procházejí změnami.



Dílčí aspekty spokojenosti na pracovišti uvádíme v pořadí od relativně konsenzuálních, které respondentky méně často vnímají jako problematické, k těm, kde častěji poukazují na rezervy.

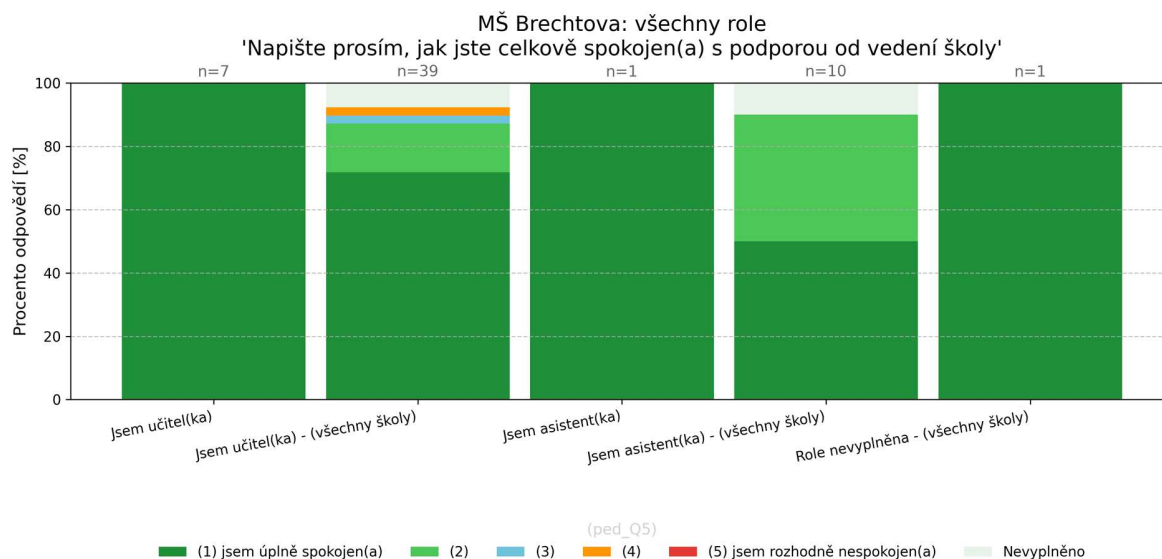
Relativně nejvíce zcela spokojených reakcí (až 80 %) se týká oblasti možností dalšího profesního rozvoje a vzdělávání; u učitelek je však zastoupeno celé spektrum možných odpovědí až po zcela nespokojené. Je pravděpodobné, že další vzdělávání není u učitelek ani asistentek příliš populární, někdy jsou si ale vědomy deficitu v této oblasti. Přibližně $\frac{3}{4}$ respondentek vyjádřily spokojenost se vztahy v pedagogickém sboru a s kolegiální podporou, s podporou od vedení mateřské školy a s úrovní spolupráce mezi učitelkami a asistentkami. Desetina respondentek napříč pracovišti zvolila ve vztahu k vedení jinou než spokojenou odpověď nebo nechala otázku nezodpovězenou. Téměř stejné je rozložení odpovědí ohledně spokojenosti se školní jídelnou.

Přibližně 70 % učitelek je zcela (a téměř 90 % alespoň částečně) spokojených se složením kolektivu dětí i se vztahy v kolektivu dětí. Nespokojenost projevily jen jednotlivé respondentky. O málo nižší je podíl zcela spokojených asistentek a celkově je více respondentek, které považují dětské kolektivy, s nimiž pracují, za více než optimálně početné.

Kolem 60 % respondentek je spokojeno s vybavením školek a se zázemím pro učitelky a stejný počet také se způsobem řešení problémů na jejich pracovišti. Přestože celkově převažují alespoň částečně spokojené odpovědi, přibývá i neutrálních a nespokojených (až 20 %).

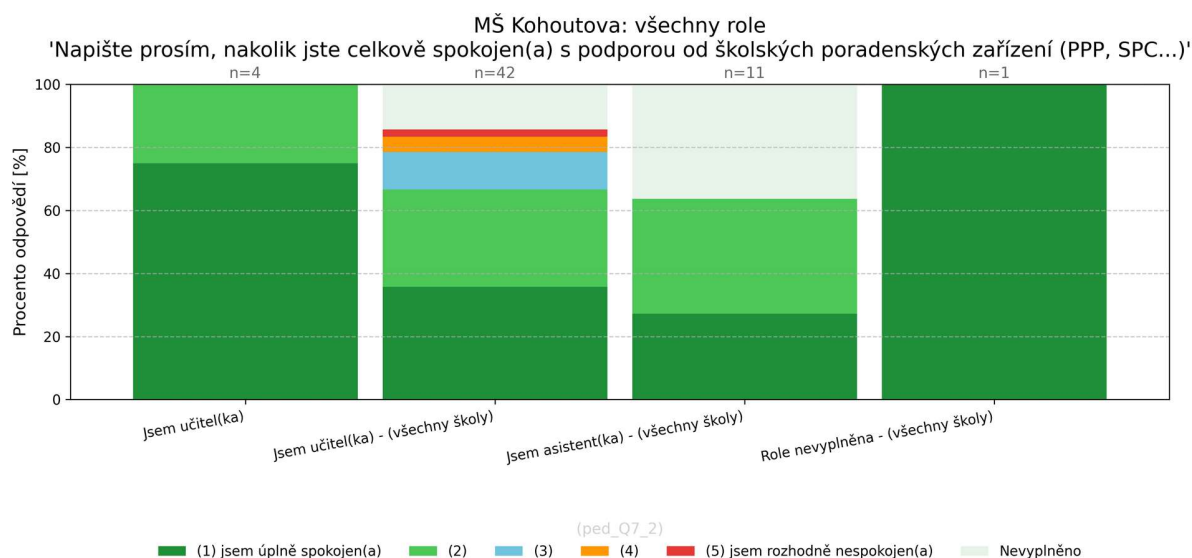
Přibližně 50 % zúčastněných učitelek projevilo úplnou spokojenost s budovou školy a se školní zahradou – jedná se především o školy, jejichž budovy nebyly delší dobu rekonstruovány nebo rekonstrukcí procházejí a kde je školní zahrada malá, méně vybavená nebo učitelky spatřují rezervy

v údržbě. Podobné je rozdělení odpovědí v otázkách spokojenosti s odměnou za odvedenou práci a s možností udržet rovnováhu mezi osobním a profesním životem.



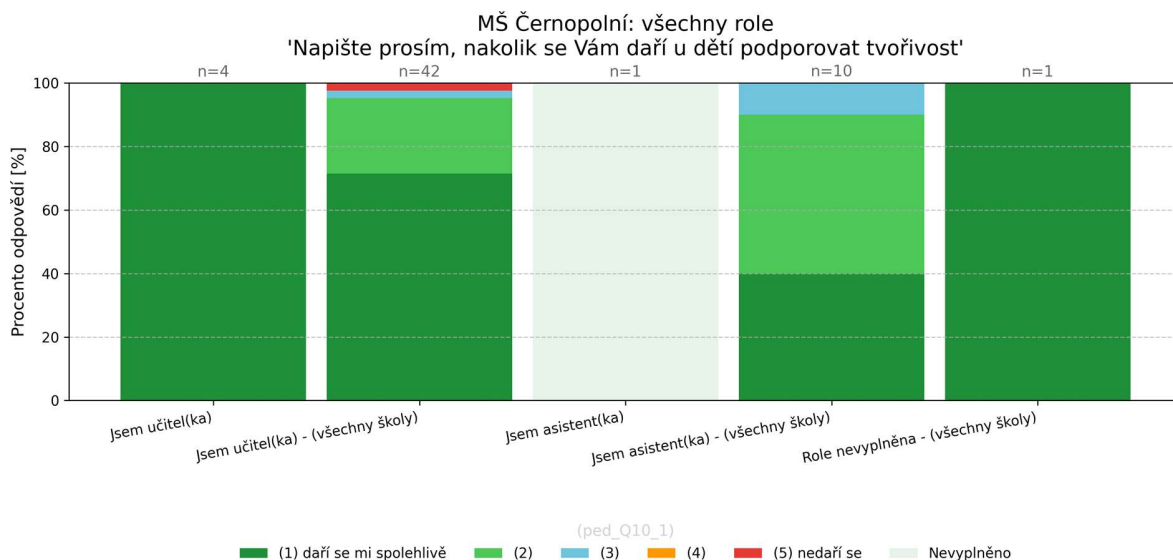
Přibližně 50 % pedagožek také vyjádřilo úplnou spokojenost se vztahy a komunikací s rodiči dětí. Podíl alespoň částečně spokojených zde sice přesahuje 90 % a nevyskytují se nespokojené odpovědi, přesto považujeme tuto oblast za celkově náročnější.

Relativně nejméně zcela spokojených (přibližně 40 %) je s poradenskou podporou, zvláště s podporou školských poradenských zařízení. V této oblasti je relativně velký podíl vynechaných odpovědí, ale objevují se i projevy nespokojenosti.



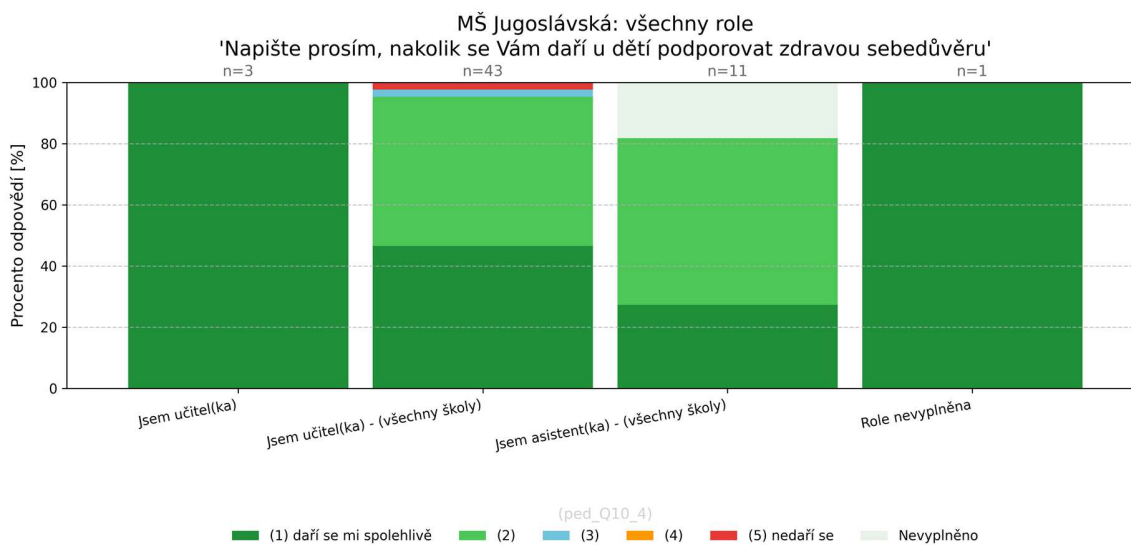
Další část dotazníku pro pedagogy se zaměřovala na oblast profesní sebedůvěry a úspěšnosti. Celkově vyšší úspěšnost referovaly učitelky než asistentky, výpovědi o vysloveném neúspěchu v kterékoli ze sledovaných domén jsou ale sporadické.

Nejvíce pedagožek (85 %) se shoduje na tom, že se jim daří rozvíjet u dětí předškolní dovednosti, současně se zde neobjevují jiné než souhlasné odpovědi. Jen o málo menší část souboru vyjadřuje přesvědčení o schopnosti rozvíjet kreativitu dětí a pracovat s jejich fantazií a hravostí (téměř 80 % zcela, nesouhlasné odpovědi jsou ojedinělé). Přibližně tři čtvrtiny učitelek jsou přesvědčeny o úspěšném rozvoji samostatnosti dětí, jejich zvědavosti a také o rozvoji jejich vztahu k přírodě a téměř stejný počet o rozvoji pohybových dovedností (číslo klesá tam, kde učitelky vyjadřují nižší spokojenost se školní zahradou a hřištěm).

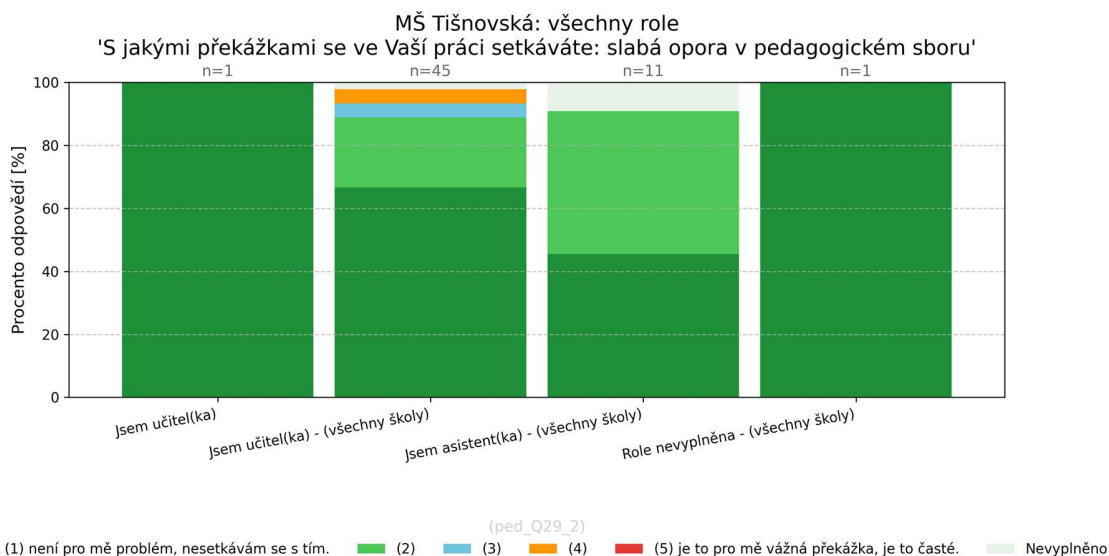


Kolem 60 % učitelek se považuje za úspěšné při rozvíjení zručnosti dětí a také jejich sociálních dovedností – především v podpoře dobrých vztahů mezi dětmi a schopnosti vzájemné spolupráce, smyslu pro dodržování pravidel a smyslu pro spravedlnost.

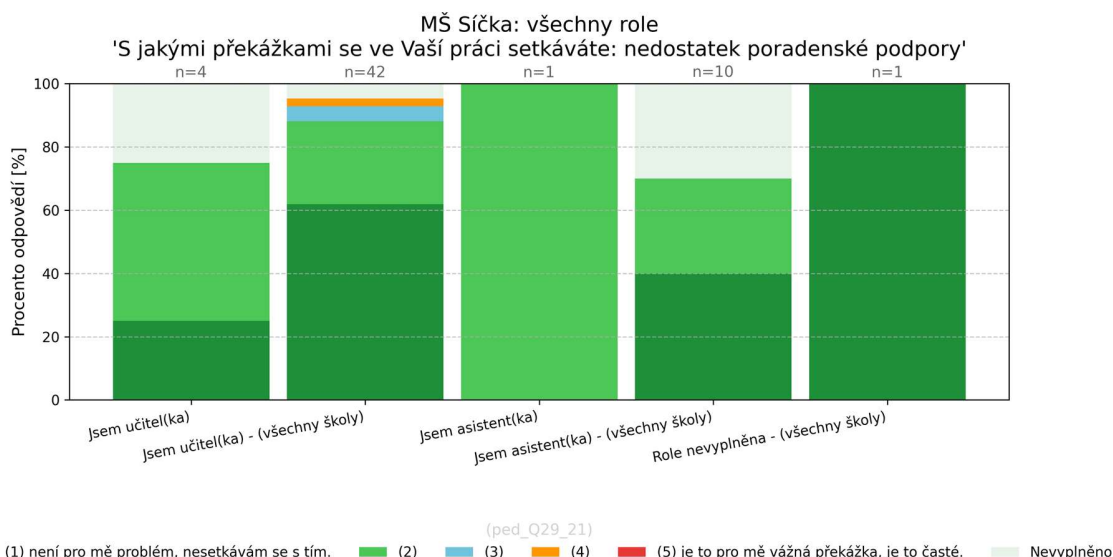
Poněkud překvapivě se jen těsně nadpoloviční většina pedagožek cítí zcela jistá ve své schopnosti rozvíjet u dětí vztah k sobě – zdravou sebedůvěru. Relativně nejmenší podíl učitelek (mírně pod 1/2) projevuje přesvědčení, že se jim daří rozvíjet řečové dovednosti dětí.



Pedagožky se dále vyjadřovaly k překážkám, se kterými se ve své práci setkávají. Relativně nejméně častou překážkou byla nedostatečná podpora ze strany vedení školy (zde ale považujeme za oprávněné domnívat se, že respondentky nemusely projevit dostatečnou důvěru v zachování anonymity výpovědí, vedení škol je současně adresátem kompletních výsledků). Tři čtvrtiny pedagožek také uvádí, že se nesetkávají s nedostatkem kolegiální podpory v pedagogickém sboru a pro stejný podíl nepředstavuje problém nedostatek času na samotnou pedagogickou práci. Nedostatek příležitostí k dalšímu vzdělávání nepovažuje za problém až 80 % respondentek.



Častěji vnímají pedagožky rezervy (většinou mírné) v různorodém kolektivu dětí (60 % se s překážkami nesetkává, 30 % spíše ne, kolem 10 % volí neutrální odpověď nebo překážky v různé míře uvádí) a v sociálním zázemí dětí, dále v dostupnosti podpůrných opatření včetně asistentů pedagoga a v podpoře ze strany poradenských zařízení.



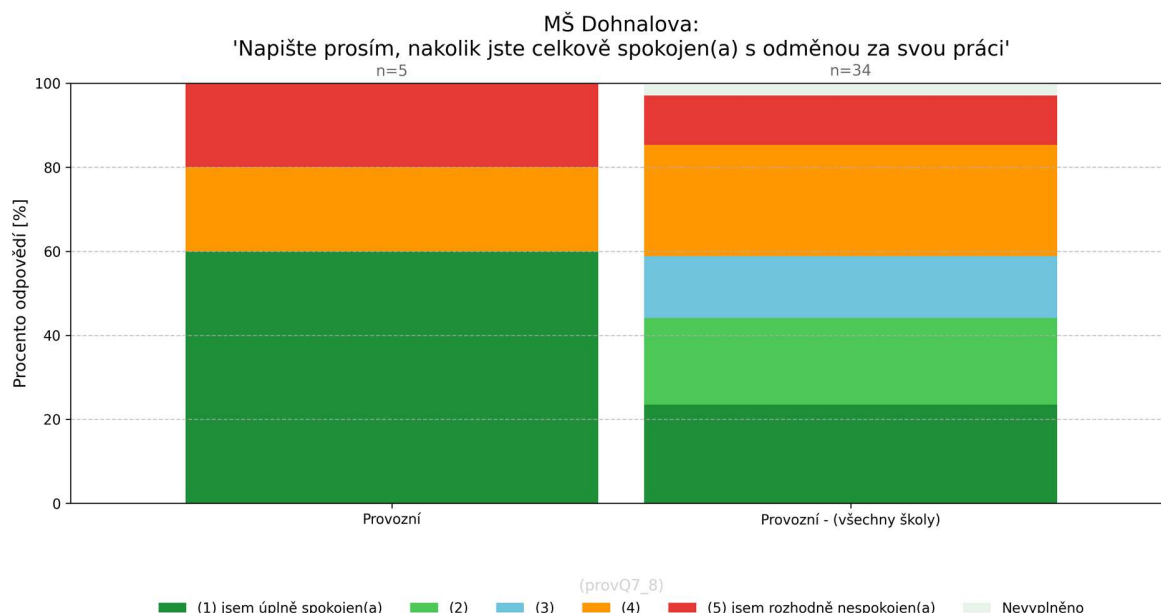
Relativně často zmiňovaným zdrojem překážek je komunikace s rodiči dětí a práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami (v různé míře se zde s potížemi setkává asi polovina

respondentek). „Nejméně neproblematickou“ oblastí je platové ohodnocení, které v různé míře považuje za překážku až 60 % učitelek a 80 % asistentek.

Specifickou otázkou pro personál samostatných školek představoval dotaz ohledně očekávané organizační změny: „Zřizovatel bude v dohledné době muset reagovat na změnu legislativy a menší mateřské školy buď slučovat, nebo přičlenit k základním školám. Máte v souvislosti s tímto krokem své preferované řešení, náměty, obavy nebo cokoli dalšího, co byste chtěli sdělit?“ Přestože možnost připojit svůj názor vyjádřila jen menší část pedagožek, je zřejmé, že tato změna je zdrojem obav – týkají se možného ohrožení koncepce pracoviště, omezené možnosti kariérového růstu pedagožek a negativního dopadu na atmosféru mateřských škol. V odpovědích není jednoznačně preferována žádná z hlavních variant (slučování školek, připojení k základním školám), preferována je taková úprava organizačního statusu, která by přinášela méně faktických změn.

Nepedagogičtí (provozní) pracovníci

Pro dotazování u nepedagogických zaměstnanců platí ve zvýšené míře totéž, co pro pedagožky: velmi malé počty osob na jednotlivých pracovištích neumožňují podrobnější analýzu, jedná se navíc o poměrně širokou kategorii profesí. Nepedagogickým zaměstnancům byla určena první část dotazníku (spokojenost v jednotlivých doménách) a otevřené otázky. Výsledky poměrně věrně kopírují výsledky zaměstnanců pedagogických – převažuje spokojenost, v oblasti vztahů v pracovním kolektivu nebo mezi zaměstnanci a vedením se sporadicky objevují i konfliktní momenty. U nepedagogických zaměstnanců je větší podíl méně spokojených s pracovními podmínkami (zázemí pro vlastní práci, rovnováha mezi osobním a profesním životem) a především s platovými podmínkami.



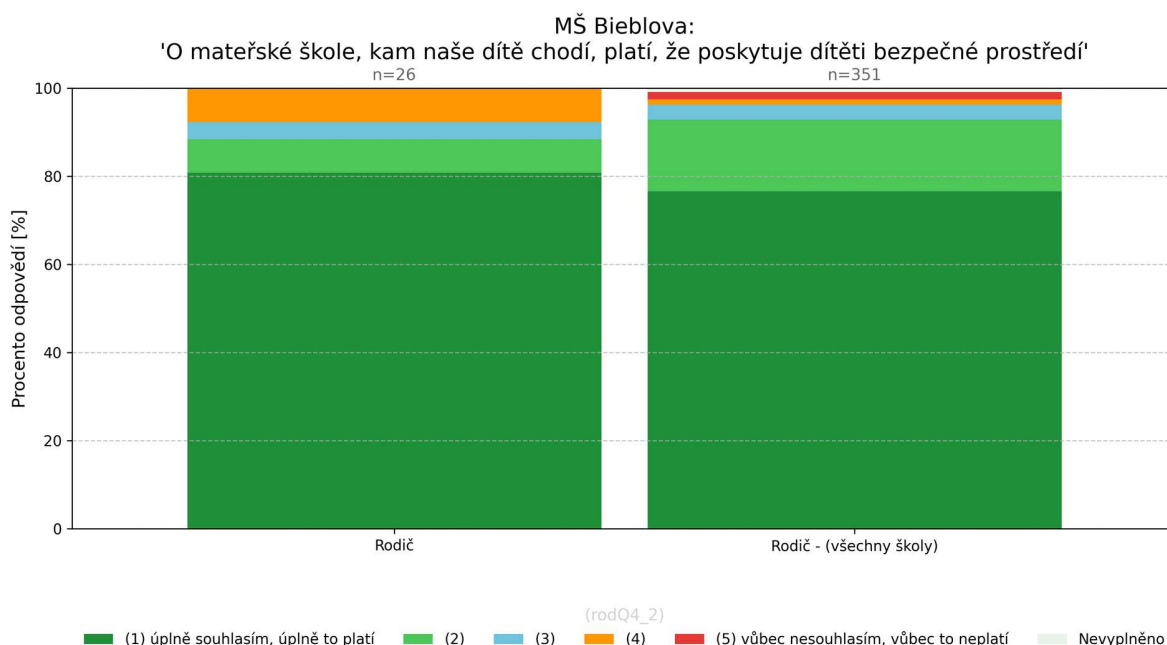
V ohledu k plánované reorganizaci mateřských škol se vyjádřil malý podíl zaměstnanců (v některých školách ale většina) s tím, že se nejedná o krok vítaný, obavy se týkají dopadu na klima, kolektiv i plynulost chodu organizace a porozumění vedoucích pracovníků většího celku.

Rodiče a další zákonní zástupci dětí

Ankety se zúčastnilo 299 rodičů (33 % z předpokládaného počtu), návratnost v jednotlivých mateřských školách je ale značně odlišná – od 13 % do 57 %. Pohled rodičů na práci jednotlivých mateřských škol se zpravidla příliš neodlišuje od reflexe ze strany pedagogů. Velikost souboru umožňuje orientačně popsat specifika jednotlivých mateřských škol.

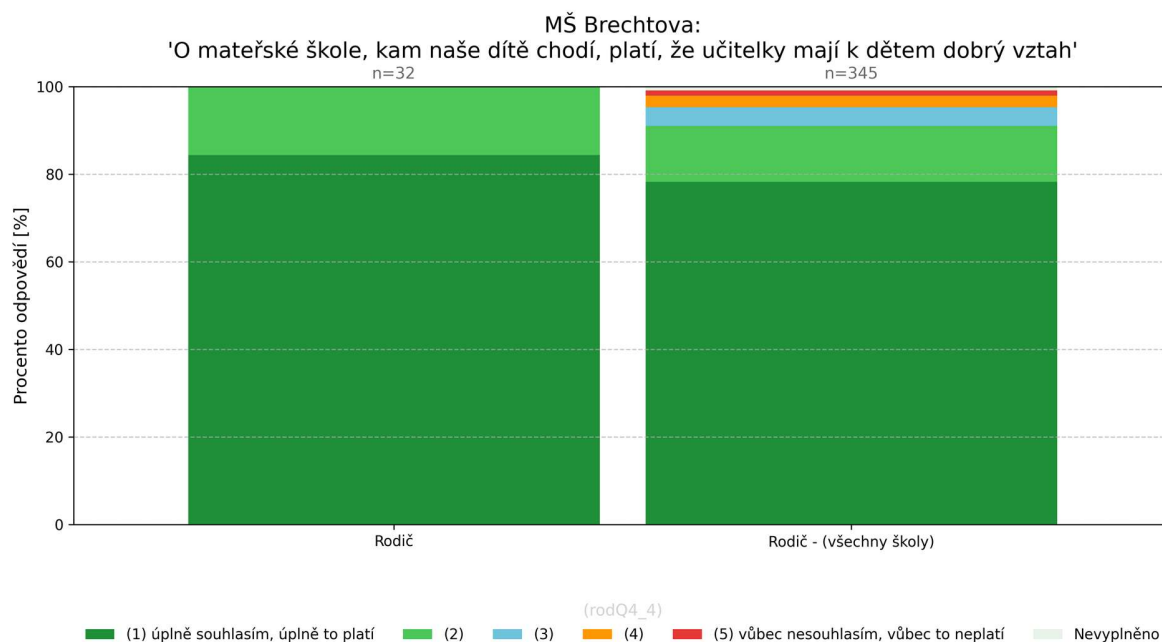
MŠ Bieblova

Rodiče se většinou shodují na schopnosti školy rozvíjet děti v řadě sledovaných ohledů a poskytovat jim bezpečné prostředí. Podobně jako v jiných větších školkách by docenili více prostoru pro komunikaci. Ve volně formulovaných vzkazech převládají konkrétní návrhy na dílčí zlepšení, rodiče rovněž oceňují práci konkrétních pedagogů. Oproti průměru všech školek spatřuje o něco více rodiče rezervy v bohatosti programu a podpoře dětí při adaptaci.



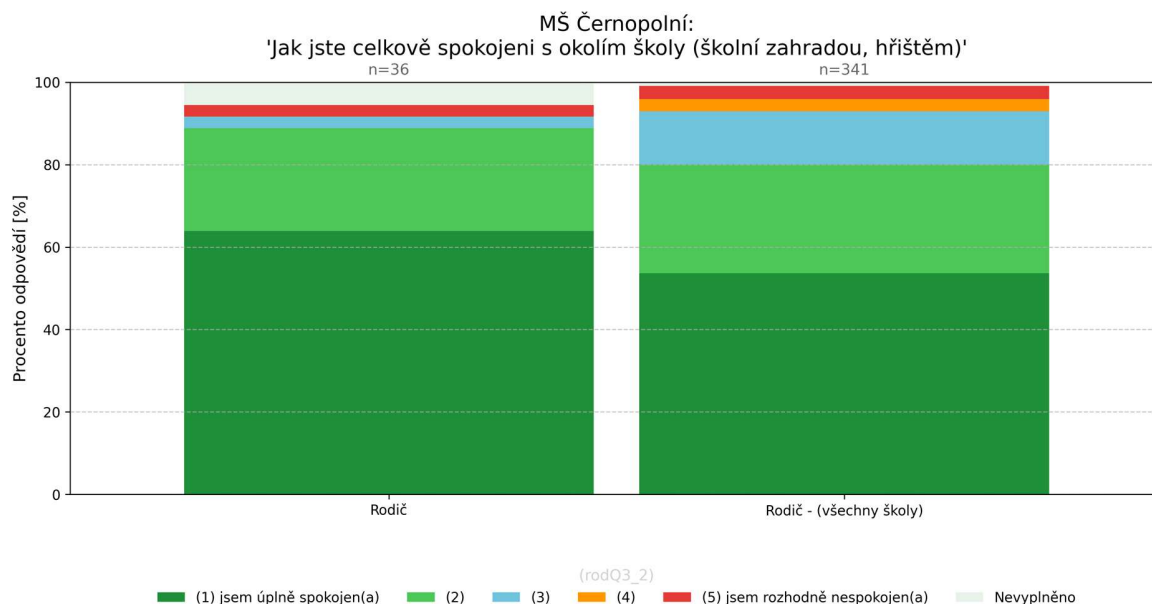
MŠ Brechtova

I zde se rodiče převážně shodují na efektivním působení školky v řadě sledovaných ohledů. Specificky oceňují empatický a přívětivý přístup pedagogů k dětem a ve vyšší než obvyklé míře vyjadřují spokojenost se stravováním. Dílčí rezervy spatřují ve stavu budovy a ve způsobu informování. Nepochybují o rozvoji samostatnosti a dobrých vztahů v kolektivu dětí.



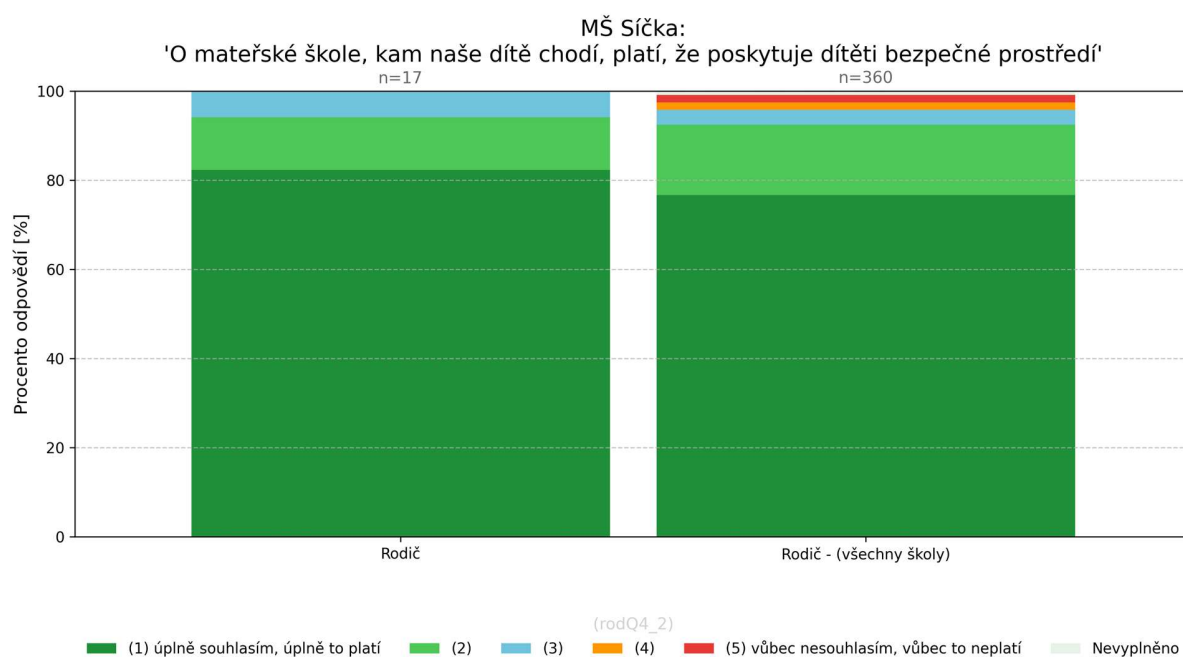
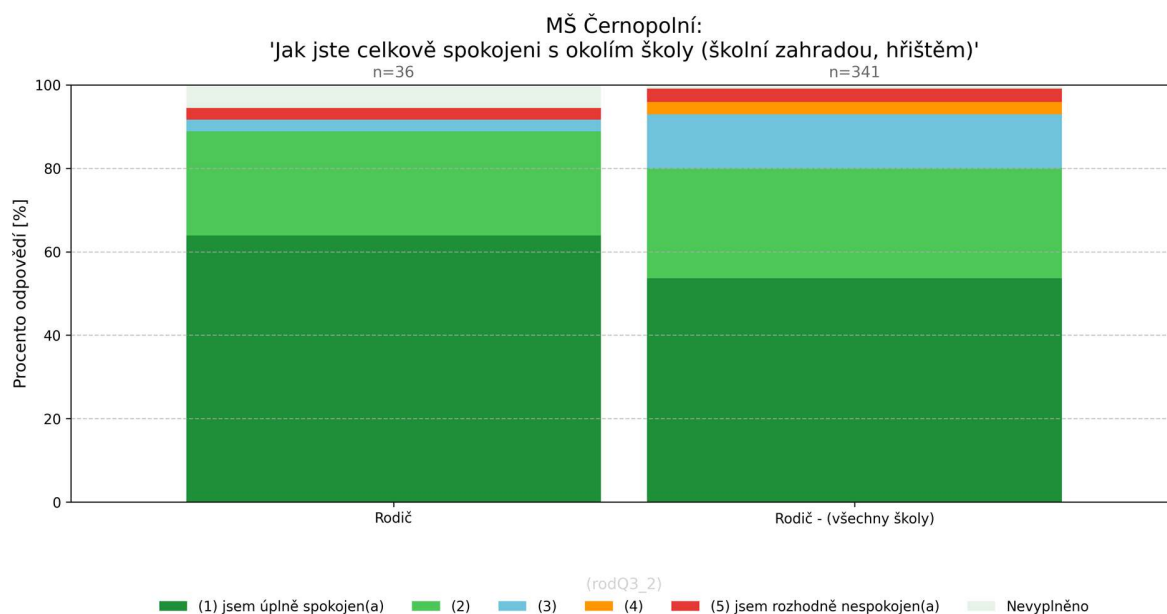
MŠ Černopolní

Rodiče oceňují nabídku aktivit v rámci běžného denního programu školky i mimo školu. Za devizu považují rozlehlou školní zahradu a pozitivně hodnotí přístup vedení školy a některých konkrétních pedagožek. Dílčí rezervy spatřují v informování a denním programu (např., svačina příliš brzy, organizace odpoledního klidu). Více rodičů volí neutrální odpovědi.



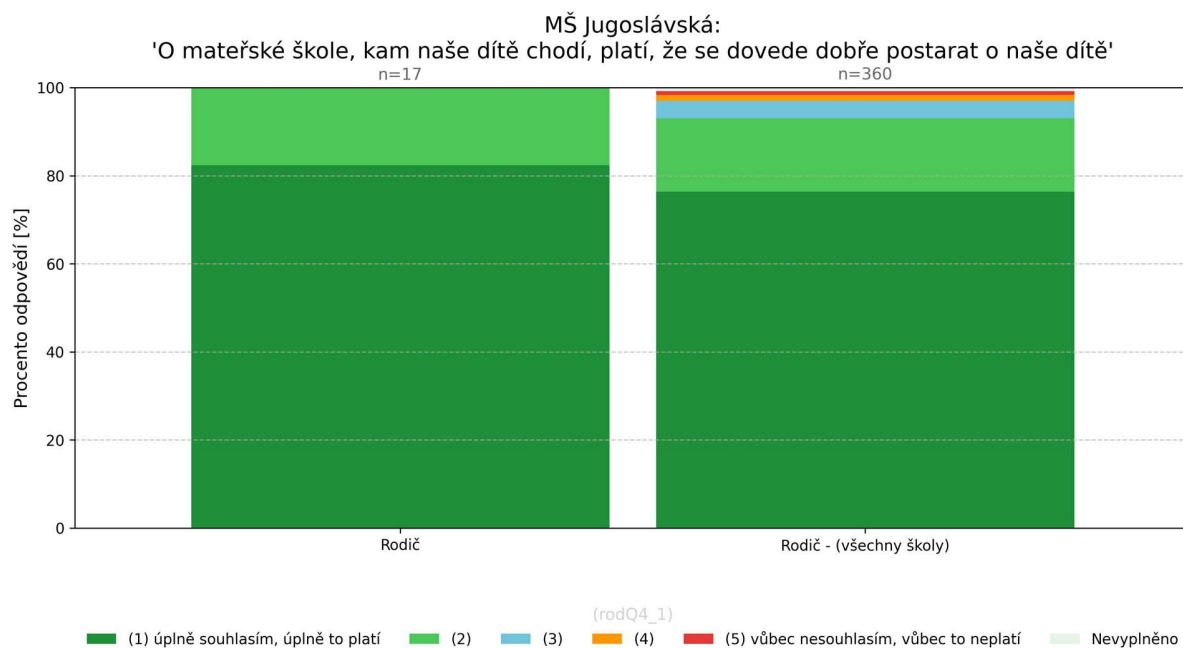
MŠ Dohnalova a MŠ Síčka

Rodiče oceňují prostředí a na Dohnalově i způsob informování. Na Síčce téměř bezvýhradně souhlasí s tím, že škola poskytuje dětem bezpečné prostředí, na Dohnalově explicitně oceňují přívětivý přístup k dětem i rodičům, který na Síčce některým rodičům chybí. U obou pracovišť se objevují podněty na zlepšení prostředí školní zahrady/hřiště i provozních detailů budovy (zabezpečení, přezouvání).



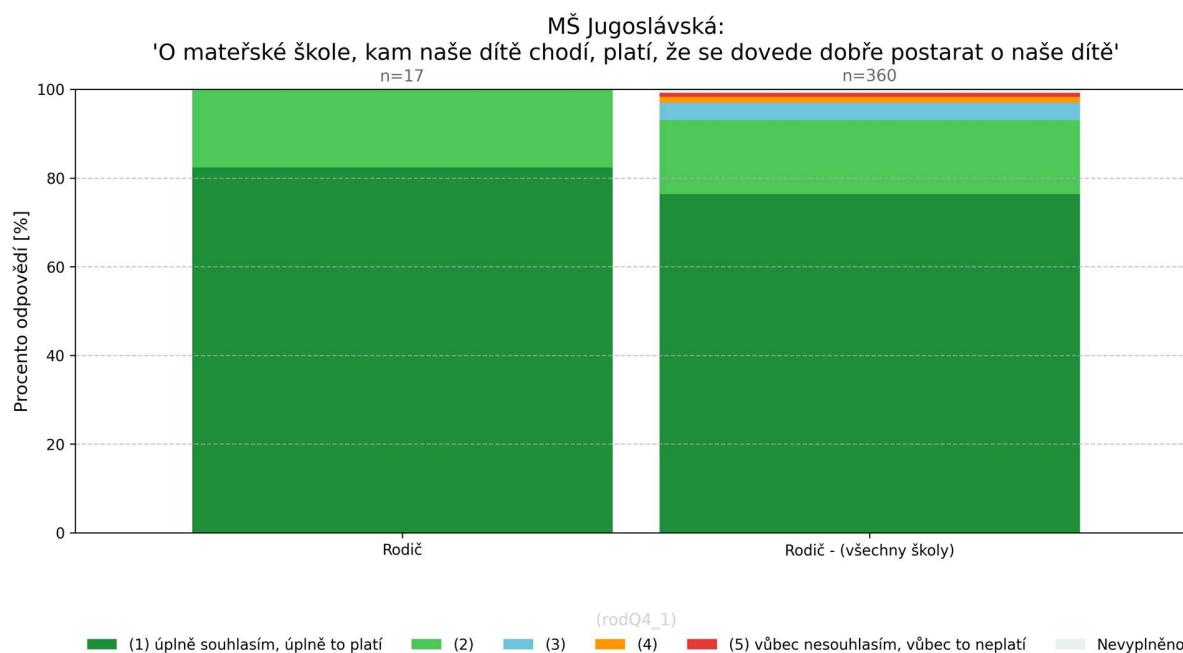
MŠ Jugoslávská

Respondenti se shodují na charakteru školky jako lidsky přívětivého a pečujícího prostředí, které je navzdory limitům prostor bezpečné a vstřícné. Mimořádná shoda panuje na tom, že pedagožky si dovedou najít čas na komunikaci s rodiči a podpořit děti při adaptaci na školu. Nejsou přítomny rozporuplné nebo negativní odpovědi k přístupu a oblastem rozvoje dětí, pouze k prostorům školy.



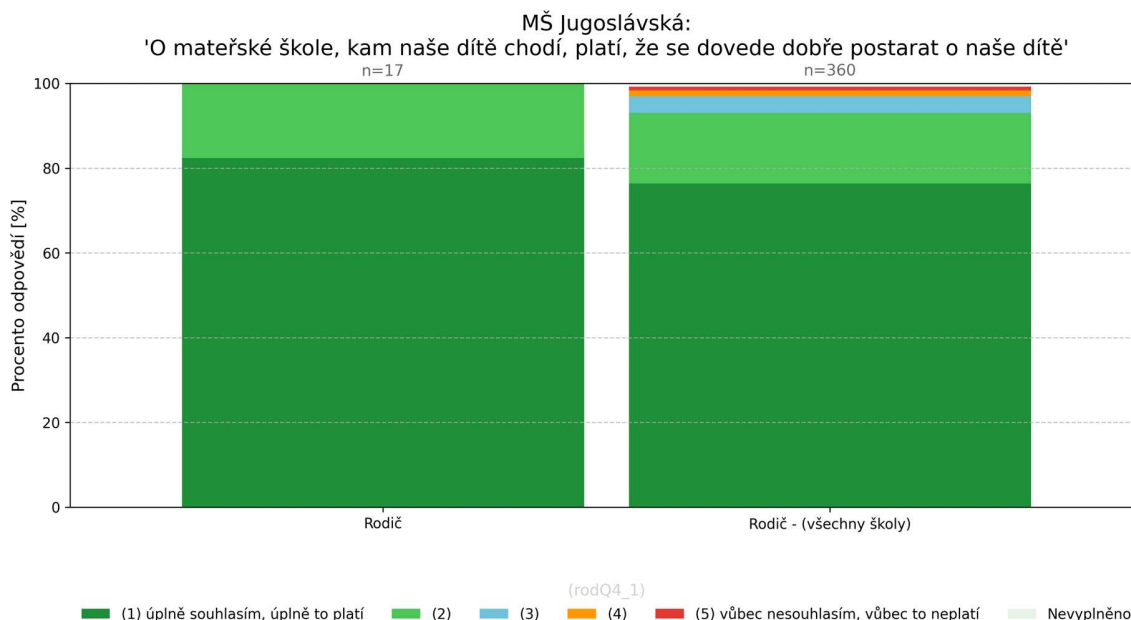
MŠ Kohoutova

Respondenti oceňují celkovou schopnost školky postarat se o děti a také prostředí, častěji ale poukazují na dílčí rezervy v péči o okolí školky a v přístupu některých pedagožek. Ocenili by možnost většího zapojení a stmelení komunity školy.



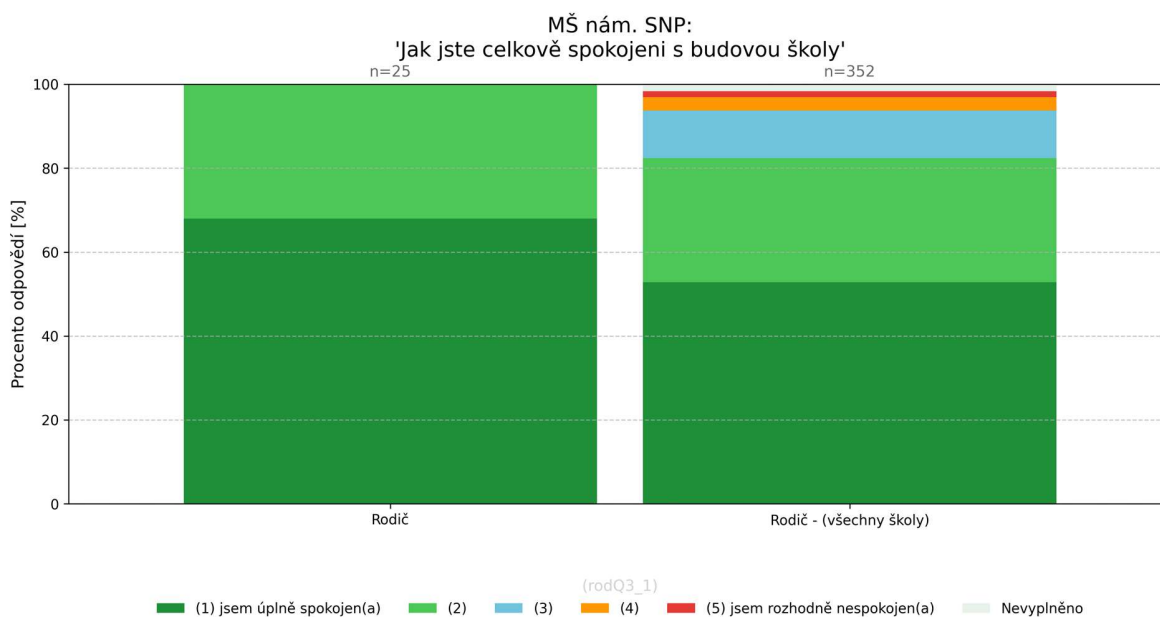
MŠ Marie Majerové

Škola aktuálně prochází rekonstrukcí a užívá náhradní prostory, což se projevuje na spokojenosti s prostředím i provozem. Rodiče přesto oceňují pozitivně úroveň komunikace a lidské prostředí. Shodují se na schopnosti školky postarat se o děti a podpořit jejich adaptaci, vztah pedagožek k dětem charakterizují bezvýhradně jako pozitivní a oceňují progresivní pedagogický přístup a profesionalitu.



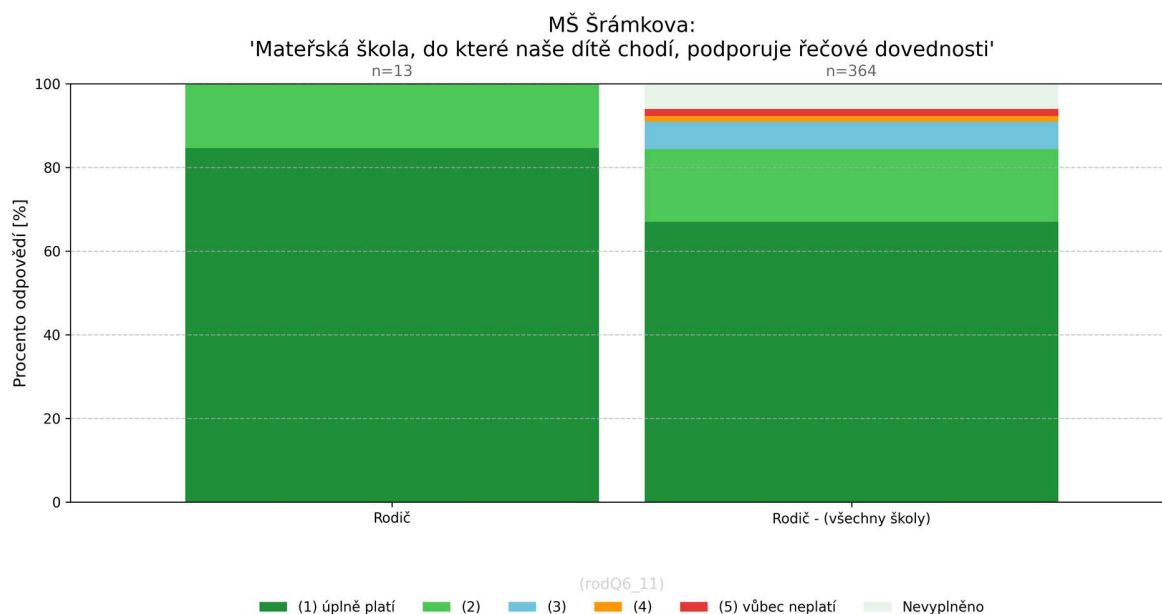
MŠ nám. SNP

Pozitivněji než v ostatních školkách oceňují rodiče stav budovy i nabídku aktivit – mimoškolních akcí, kroužků aj. Nadpoloviční většina rodičů vyjadřuje spokojenost i s pedagogickým působením školy ve sledovaných ohledech, častější než sporadické jsou ale kritické zpětné vazby k přístupu konkrétních pedagožek.



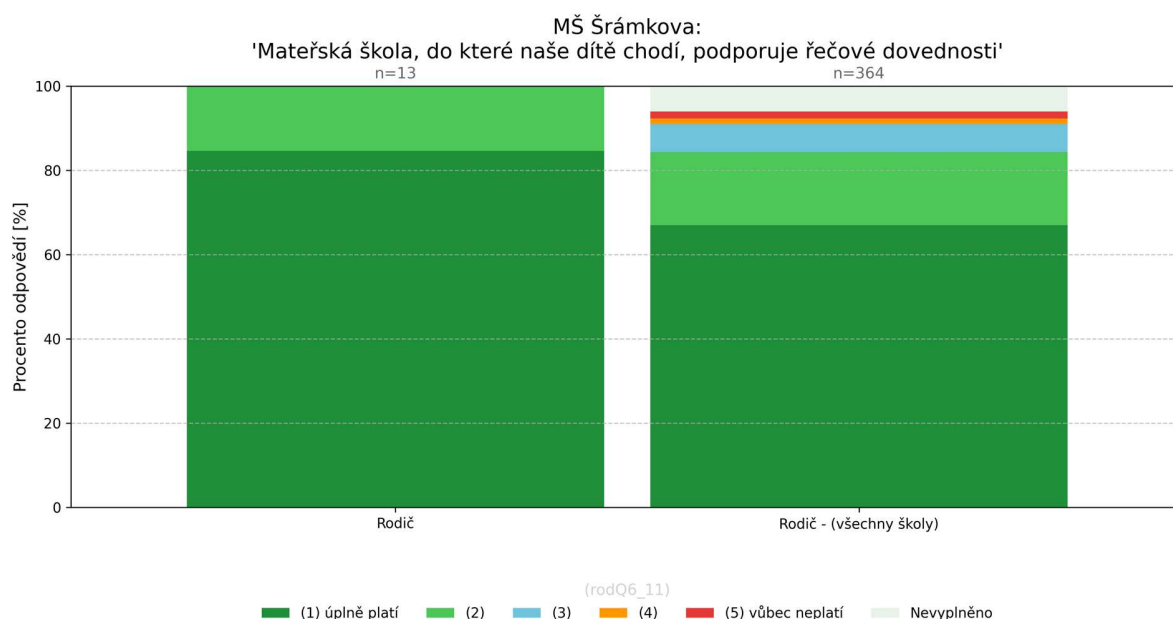
MŠ Šrámkova

Rodiče vyjadřují spokojenost s celkovou atmosférou školky a s působením školy v těch oblastech, v nichž není úspěšnost úplně obvyklá (řešení problémů, podpora sebedůvěry dětí, rozvoj řečových dovedností). Dílčí náměty na zlepšení se týkají způsobu informování rodičů a údržby prostředí.



MŠ Slavičkova

Škola s nejvyšší návratností dotazníků od rodičů. Rodiče oceňují klima i pedagogické působení (ve většině sledovaných oblastí téměř bezvýhradně). Ve volných výpovědích zmiňují častěji komunikativní, otevřený a podporující přístup pedagožek. Přípomínky se týkají stavu budovy a vybavení.



MŠ Tišnovská

Interpretaci výsledků komplikuje nízká návratnost dotazníků od rodičů, která může vést k vyššímu zastoupení kritických ohlasů. Respondenti oceňují potenciál a prostředí školky, v nadpoloviční většině projevují spokojenost nebo relativní spokojenost s organizačními podmínkami a ve většině ohledů i s pedagogickým působením. Častější než sporadické jsou kritické připomínky k přístupu některých pedagožek k dětem.

